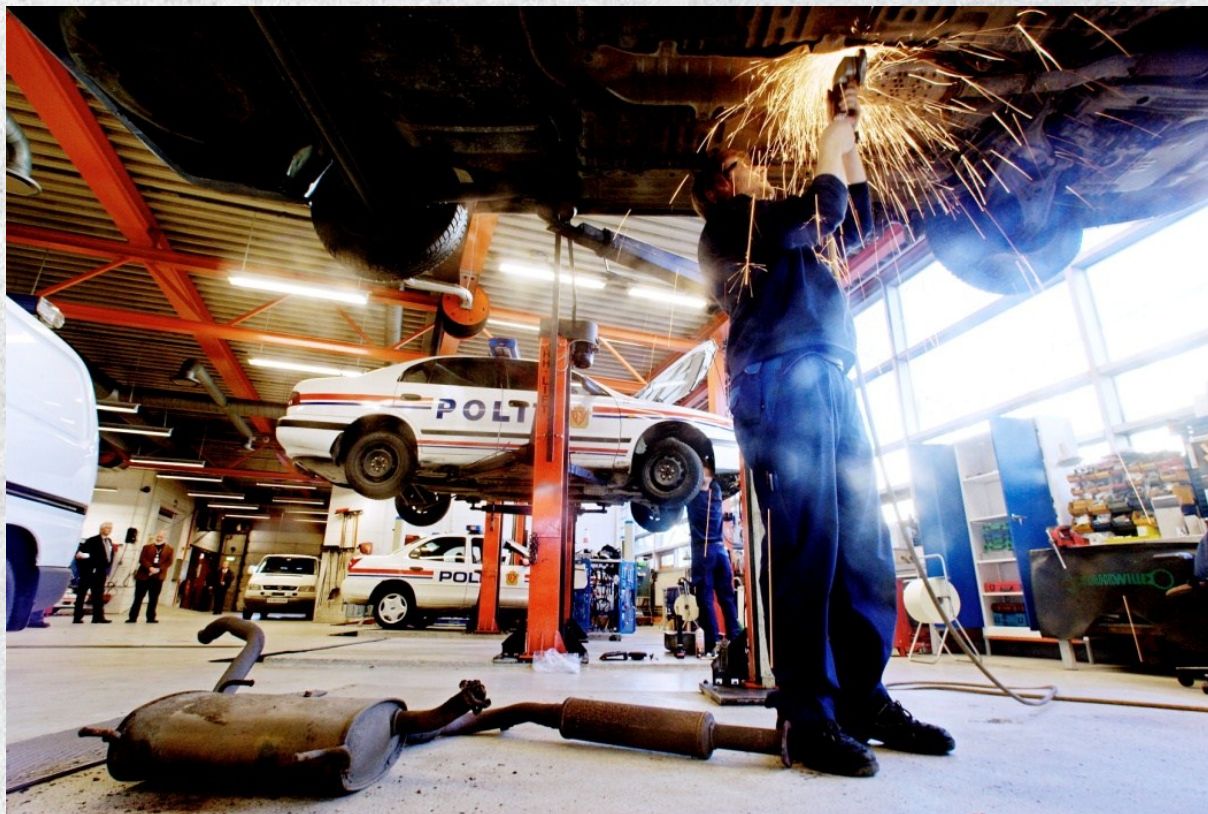

STREIF

Samfunnsfag for videregående

4 Kriminalitet

Hva er kriminalitet?

- Handlinger i strid med gjeldende lov.
- Varierer fra samfunn til samfunn og over tid.

To hovedgrupper av lovbrudd:

- *Forbrytelser*: kan straffes med fengsel i mer enn tre måneder; utgjør rundt 70 % av lovbruddene.
- *Forseelser*: mindre overtredelser som kan straffes med fengsel i opptil tre måneder.

Hva er kriminalitet?

Registrert kriminalitet:

- De lovbruddene vi kan lese om i statistikkene.
- Lovbruddene som blir oppdaget og anmeldt, enten av politiet selv eller av privatpersoner og foretak.

Hva er kriminalitet?

Uregistrert kriminalitet:

- Lovbrudd som verken blir oppdaget eller anmeldt.

Hva er kriminalitet?

Tradisjonell kriminalitet:

- Vinnings-, volds- og seksualforbrytelser.

Hva er kriminalitet?

Nye kriminalitetstrusler:

- Nye handlinger er blitt kriminalisert i lovverket, for eksempel miljøkriminalitet, datakriminalitet, økonomisk kriminalitet og menneskehandel.

Hvem sitter i fengsel i Norge?

- Ca. 65 % har hatt en oppvekst preget av ett eller flere alvorlige problemer.

Hvem sitter i fengsel i Norge?

- Ca. 30 % har vært i kontakt med barnevernstjenesten før de fylte 16 år, og like mange har opplevd at andre i familien har sittet i fengsel.

Hvem sitter i fengsel i Norge?

- Ca. 40 % lever under fattigdomsgrensen.
- Ca. 33 % er bostedsløse.

Hvem sitter i fengsel i Norge?

- Ca. 60 % var narkotikabrukere da de havnet i fengsel.
- Ca. 25 % har utenlandsk statsborgerskap.

Hvorfor begår noen kriminelle handlinger?

- Økonomiske motiver og økonomiske forskjeller.
- Stengte grenser.
- Ny teknologi.
- Likegyldighet og anonymitet.
- Rus.
- Kriminalitet blir en utvei.

Hvordan straffes lovbrudd?

- Konfliktråd.
- Bøter.
- Samfunnsstraff.
- Fengsel.
- Forvaring.
- Tvungen psykiatrisk behandling.

Hvorfor straffes lovbrudd?

- For å markere at lovbruddet er uakseptabelt.
- Som avskrekking: individualpreventiv og allmennpreventiv.
- For å beskytte samfunnet mot lovbrøyteren.

Kan kriminalitet forebygges?

- Høy tilbakefallsprosent.
- Utdanning/arbeid.
- Kamp mot rusmiddelbruk.
- Politiressurser.
- Utjevningsspolitikk.
- Globalt politisamarbeid.